

Az Eucharisztia vagyis az Oltáriszentség a hívő katolikus szemében: minden. Krisztus maga, amint a kenyér és bor színe alatt köztünk jelen van az oltáron. Ami nagyot és hatalmast, kedvest és megrázót ez a szó mond: Krisztus, azt tartalmazza számunkra közeli és eleven valóságban az Eucharisztia.

Ez a könyv azt célozza, hogy a titkok titkát annyira, amennyire lehet, az érdeklődő előtt feltárja. Ezért veszi szemügyre az Oltáriszentségnek először a hitvédelmi alapjait, aztán a dogmatikai tartalmát, majd erkölcsi, társadalmi, irodalmi, művészeti s egyéb kisugárzásait. Minden egyes fejezetét a magyar katolikus élet egy-egy szellemi előkelősége írta.

Ha valaha, itt kell tágra tárni a kaput, s a belépőt szeretettel nógatni: Tolle, lege! Vedd és olvasd!

Bangha Béla

Bangha Béla: Az Eucharisztia

BANGHA BÉLA
Az Eucharisztia

Vé: 2015.
Műve 10-11.

Az Eucharisztia

Az Oltáriszentség tanának hittani és erkölcsi tartalma

Összeállította: Bangha Béla SJ.

Az 1938-as Világkongresszus 75. évfordulójára megrendezett
Váci Egyházmegyei Eucharisztikus Kongresszus
alkalmából készült kiadvány.

Előszó

Az Eucharisztia vagyis az Oltáriszentség a hívő katolikus szemében: minden. Krisztus maga, amint a kenyér és bor színe alatt köztünk jelen van az oltáron. Ami nagyot és hatalmast, kedvest és megrázót ez a szó mond: Krisztus, azt tartalmazza számunkra közeli és eleven valóságban az Eucharisztia.

Soha ember ilyen magasat ki nem találhatott, ilyen merészet ki nem gondolhatott volna, mint amit a megtestesült Örök Szeretet eszelt ki azért, hogy ha nem is láthatólag, de érezhetőleg, ha nem is foghatólag, de a hit által elérhetőleg közöttünk maradjon, a golgotai áldozatot jelképesen és valóságosan mindig újra megelevenítse, s az Isten bennünk-lakásának táplálék alakjában új formát és bizonyosságot adjon.

A katolikus hívő lelkület épp ezért már az apostolok s az apostoli atyák kora óta megrendült tisztelettel, hódolattal és hálával vette körül az oltár misztériumát. Magának a szentség szerzőjének példájára „hálaadásnak”, Eucharisztianak tekinti a szent áldozatot s a csodálatos jelenléte magát. Valóban, az első érzület, amellyel az Oltáriszentség szerzéséért az Istennek tartozunk, a hála, az „eucharisztia”. De a tevékeny, tanulékony, az oltár titkaiba behatolni igyekvő eucharisztia.

Ez a könyv azt célozza, hogy a titkok titkát annyira, amennyire lehet, az érdeklődő előtt feltárja. Hogy a legszebb és legszentebb keresztény misztériumot felmutassa azok előtt, akik annak hittani és erkölcsi tartalmával, szellemi és társadalmi hatásaival megismerkedni akarnak. Ezért veszi szemügyre az Oltáriszentségnek először a hitvédelmi alapjait, aztán a dogmatikai tartalmát, majd erkölcsi, társadalmi, irodalmi, művészeti s egyéb kisugárzásait. Minden egyes fejezetét a magyar katolikus élet egy-egy szellemi előkelősége írta. Az egész mű csokor akar lenni az eucharisztikus Krisztus oltára előtt a budapesti Eucharisztikus Világkongresszus alkalmával. De olyan csokor, amelynek illatát magukba is szívják azok a magyar katolikusok, akik e fölséges titok mellett nem óhajtanak vakok és süketek gyanánt érzéketlenül tovább menni.

Ha valaha, itt kell tágra tárni a kaput, s a belépőt szeretettel nógatni: Tolle, lege! Vedd és olvasd!

Budapest, 1937 őszén.

Bangha Béla

Az eredeti mű címe:
Az Eucharisztia

Nihil obstat
Dr. Julius Czapik
censor dioecesanus
Nr. 3011/1937
Imprimatur
Strigonii, die 1. Octobris a. 1937
Dr. Julius Machovich
vicarius generalis

(Az 1938-ban a Korda Rt. által megjelentetett, átdolgozott kiadvány)

Gondozta: Jánossy Gábor

Kiadja: Stella Maris Alapítvány
1539 Budapest, Pf. 638.
www.tengernekcsillaga.hu
ISBN szám: 978-963-88009-7-8
Címlap képe: Gieszer Richárt
Készült a Co-Print Kft. nyomdájában (www.co-print.hu)
Felelős vezető: Gebauer Gergő

2013 április

Az Oltáriszentség a hit diadala

Tóth Tihamér dr. prelátus, egyetemi tanár

Szent Lajos francia király életében olvassuk, hogy amikor egész Párizst lázba ejtette a hír, hogy az egyik templomban csoda történt: a Szentostyában maga az Úr Jézus látható kisgyermek képében, a szent király nyugodtan otthon maradt, és környezetének nógatasára, hogy siesen ő is megnézni a csodát, így válaszolt: „Nem megyek. Nem mintha nem hinném el, hogy az Oltáriszentségben a kenyér és bor színe alatt a mi Urunk és Megváltó Jézus Krisztusunk van jelen; hanem éppen, mert ezt erősen hiszem, azért nem megyek. És azt gondolom, hogyha ez a csoda előttem történt volna meg, hát talán becsuktam volna a szememet, hogy ne lássam azt, és el ne veszítsem azt a nagy érdemet, hogy érzékeim tanúsága ellenére is, szemem ellenkező bizonyossága ellenére is erős hittel hiszem és vallom, hogy az Oltáriszentségben a mi Urunk, Jézus Krisztusunk van jelen.”

Ez a meghatóan szép eset jut eszembe, valahányszor feltűnik előttem azoknak a nem pogányoknak, hanem, sajnos, megkeresztelt katolikusoknak száma, akik nem tudják, milyen aranynál többet érő, minden gyémántot felülmúló, a világ összes kincseit ezerszeresen túlszárnyaló végtelen kincs rejtőzik minden egyes szegényes templomban is, ahol egy-egy az Oltáriszentséget magába záró oltár található, és amikor látom azt a sok embert, aki hidegen, részvétlenül, minden megértés nélkül megy el templomok s oltárok előtt, mint akinek annyi hite sincs az oltárszekrénybe zárt Üdvözítő iránt, mint az oltár előtt pislákoló erőtlen mécsesnek gyenge világossága.

És amikor feltűnik ez a szomorú kép, önkénytelenül is kitör lelkemből egy kiáltás: Istenem, hát mégiscsak végtelen a te igalmad, hogy ennyi hálátlanság ellenére is itt maradsz közöttünk éjjel-nappal a legméltóságosabb Oltáriszentségben; hogy ennyi fagyott szív, jéggé dermedt lélek és megszámlálhatatlan bántalmazás miatt sem vonod meg tőlünk végtelen szeretetednek zálogát, az Oltáriszentséget, amelyben Tenmagadat, saját testedet és véredet adtad át nekünk, szegény embereknek örök tulaj-

donul, hogy köztünk élj, vigasztalj, táplálj, gyámolíts, segíts, őrizz bennünket mindennap, a világ végezetéig!

I.

Valami kitörülhetetlen vágy, valami ellenállhatatlan erő húzza az emberi lelket az ő Ura, Istene felé. Maga a végtelen Teremtő oltotta az emberi lélekbe azt az égő vágyat, hogy feltartóztathatlan vonzódást érezzen az ő Istene után; hogy e világnak összes élvezetei közt se érezze magát kielégítettnek, ha lelke meg nem találja azt, aki őt a semmiből létre hívta, az ő Urát és Teremtőjét. „Magadnak teremtettél, Uram, és nyugtalan a mi szívünk, míg Benned meg nem nyugszik.” Innen az a kiolthatatlan sóvárgás, amely minden időben serkentette az embert az Isten keresésére.

Innen az első emberpár nagy boldogsága, míg ártatlan életükkel megérdemelték Isten társaságát; de innen szomorú vágyódásuk is, mikor a bűn által elszakították magukat mennyei Atyjuktól. Szegény lett számukra a világ, mert elvesztették Isten közelségét; Üres lett a világ, mert Isten barátsága volt a legnagyobb örömük; hideg lett a világ, mert eltávoztak az Isten forrón szeretett szívétől.

Maguknak a pogányoknak lelke is öntudatlanul tört, vonzódott az előttük ismeretlen Isten felé és mert ezt a sóvárgó vágyódást másképp kielégíteni nem tudták, faragtak maguknak ezerszámra bálványokat, azok előtt hullottak porba, és imádták azokat.

Mikor aztán az általános vallási tévelygés már magas fokra hágott, Isten kiválasztott magának egy kis népet, a zsidóságot; az Isten jelenlétét jelző ködoszlop bevonult ennek a népnek a szent sátrába, és a zsidó nép szíve örömtől kezdett hangosan dobogni, hogy végre megint az Isten közelében érezheti magát!

Hanem a ködoszlop csak jelképe volt Isten jelenlétének; ennek a népnek egy nagy férfia, Izajás próféta, egészen más istenközelséget jelez előre, mikor mondja: Kisdéd adatott nekünk, kisdéd született nekünk. Emmánuel az ő neve, ami annyit jelent, hogy „velünk az Úr”.

II.

Századok szívének ez a forró várakozása vált valóra azon a hideg karácsonyi éjszakán, amikor megszületett a próféta által jelzett Kisdéd, eljött

közénk személyesen, látható alakban az Isten Fia. A végtelen kegyelem és leereszkedés ideje volt az a 33 esztendő, amit az Úr az emberek között töltött; megáradt folyamban ömlött ezen idő alatt az Isten malasztjának forrása az emberek részére. De ez a 33 év hamar elmúlt, és a Megváltó újra fölment mennyei Atyjához. Mit ért volna az ő fáradságos, nehéz élete, ha mennybemenetele után ismét magunkra hagy minket, és mi kielégítetlen lelkünkkel újra kezdhethük az emberiség ezredéves istentkereső útját és tévelygéseit? Csak nézzük meg azokat a vallásokat, melyek a Megváltót vagy az ő végtelen szeretetének ajándékát nem ismerik, vagy ismerni nem akarják: lehetnek talán gazdagon feldíszítve templomaik, mégis mily üresek azok! Lehetnek a föld minden pompájával feldíszítve, mégis érezzük, hogy valami hiányzik innen, hogy nincs, ami lelkünket fölmelegítse.

Viszont mily más a mi templomainkban az a kis nyugtalanul lobogó örökmécses lángja, amely megmutatja az utat Isten trónusához! Ez a nyugtalan kis fény olyan világossá, olyan kedvessé, meleggé teszi a mi templomainkat! S ahol hiányzik ez a kis fény, ott az egész templom hidegsége, ridegsége egy megkövült panasz és vágyakozás az Isten jelenléte után.

Mi hiányzik ezekből a templomokból? Hiányzik egy végtelen értékű ajándék; az, amit az Úr Jézus búcsúcsókjával együtt adott át tanítványainak s általuk az emberiségnek.

Tanított minket egész földi életében az Úr, dehát tudta, hogy az nekünk nem elég. Földi életében csak pár száz ember látta és hallotta, pedig én is látni akarom és hallani akarom Őt! Földi életében csak pár évig volt az emberek között, pedig akik ezer évvel előttünk éltek, s akik kétezer évvel utánunk fognak élni, azok is mind-mind epednek érte! És ő tudta, hogy nekem még az ő látása sem elég, hogy nekem az ő szavai sem elegek; hogy én élni akarok Vele, hogy élni Érte, élni Általa. És, mert végtelen tudásával előre látta az évezredek embereinek égő vágyakozását, végtelen szerető Szíve nem akart magunkra hagyni bennünket, és kínos szenvedése előtt az utolsó órában kimondotta a kenyér és bor fölött a mindnyájunk által jól ismert csodás mély igéket.

Tartalom

Előszó.....	3
Az Oltáriszentség a hit diadala	5
Milyen alapon hiszünk az Oltáriszentségben?.....	21
Az Eucharisztia gyümölcsei.....	69
Az Oltáriszentség és az Egyház.....	83
Az Oltáriszentség az Egyház istentiszteleti életében.....	97
Az Oltáriszentség az őskeresztény irodalomban	113
Az Eucharisztia az óskeresztény emlékeken.....	131
Az Oltáriszentség, a szeretet köteléke	151
A társadalmi egyensúly titka	165
Az Oltáriszentség a szentség iskolája	193
Az Eucharisztia tisztelete.....	207
Az Eucharisztia Kelet liturgiájában	229
Az Eucharisztia és a művészetek.....	241
A zene az Oltáriszentség szolgálatában	265
Az eucharisztikus világkongresszusok története	285
Eucharisztikus feladataink	309